

Utrikes affärer

Ytterligare en av de många utrikesaffärerna har passerat revy inför en åskådande allmänhet. Liksom tidigare efterlämnar också denna affär en olustig eftersmak. Frågan måste ställas vad det är som gått snett i regeringen Palmes skötsel av utrikespolitiken för att vi gång på gång skall begåvas med dessa skeenden? De förbättrar inte Sveriges anseende utåt och de förstärker de inrikespolitiska motsättningarna.

Olof Palme själv söker frammana bilden av en illasinnad press och besvärliga moderater som roten till det onda. Förutom han själv och hans allra närmaste lär få iakttagare acceptera den beskrivningen. Det är inte moderaterna som sitter i regeringsställning och för utrikespolitiken. Det är Olof Palme och socialdemokratin. Det är inte moderaterna som utnämnt Lennart Bodström, Pierre Schori, Anders Ferm och de andra. Det har Olof Palme.

Det är Olof Palme som fortsätter att leda den internationella sk Palme-kommissionen fast han är svensk statsminister. Det är Olof Palme som behållit FN:s medlaruppdrag i kriget mellan Iran-Irak även efter det han återkommit som svensk statsminister. Det är Olof Palme som lät västtysken Egon Bahr utforma förslaget till en svensk officiell utrikesnote. Det är Olof Palme som genom Palme-kommissionen och via Anders Ferm upprätthåller informella kontakter med högt uppsatta sovjetiska byråkrater.

Vad som har hänt sedan Olof Palme återkom till posten som statsminister 1982 är att hans under många år och med stor ihärdighet uppbyggda internationella plattform och hans åtaganden i Socialistinternationalen och Palme-kommis-

sionen allt sämre stämmer med hans uppgifter och ansvar som svensk statsminister.

Den internationella vänsterpolitik som Olof Palme och hans parti under lång tid odlat passar illa i dagens världspolitiska realiteter som även Sverige som nation måste beakta. Hata-Amerika-mentaliteten som byggdes upp och användes också inrikespolitiskt under Vietnam-krigets dagar känns inte lika fräsch i dag när de två större krig som pågår är kriget i Afghanistan och kriget i Kampuchea. I båda dessa fall är Sovjet och Sovjet/Vietnam angripande.

Utvecklingen i tredje världen måste kännas mer än problematisk för Socialistinternationalen. I land efter land har hyllade socialistiska fd gerillarörelser förvandlat sig själva till de nya härskarna som raskt utrustar sig med maktens alla attribut, inklusive förtryckets. För Sverige är det inte heller lätt att i alla sammanhang framstå som den givmildaste av industriländer. Vår urgröpta ekonomi leder till devalveringar som sänker värdet av våra bidrag till såväl FN-systemet som till utvecklingsländerna även om vi på hemmaplan upprätthåller det sk enprocentmålet.

Den säkerhetspolitiska utmaning som u-båtskränkningarna innebär har gett oss en allvarlig påminnelse om realiteterna i Sveriges geopolitiska läge och upprustningarna i vår nära omvärld. Inte heller detta stämmer med den världsbild som Olof Palme och socialdemokratin byggt upp åt sig under 70-talet då nedrustarna inom (s) fick övertaget över försvarsvännerna och lade fast en nedrustningspolitik för det svenska försvaret.

Olof Palme och socialdemokratin ut-

rikespolitik är ur takt med tiden. Verkligheten har hunnit i kapp de socialistiska visionerna. Detta är den egentliga bakgrunden till de många affärerna. Sedan har naturligtvis Olof Palmes tendens att självsvåldigt utöva utrikes- och biståndspolitik med förbigående av normala kanaler och myndigheter bidragit, liksom Lennart Bodströms inkompetens och oförmåga att umgås med massmedia.

Vad moderaterna kan anklagas alternativt berömmas för är att med ihärdighet och konsekvens ha fullgjort sin oppositionsroll. De många felstegen och övertrampen från Olof Palmes & Co:s sida har lyfts fram i ljuset och kritiserats. De har skärskådats och den föregripliga frågan har ställts om det eller det agerandet är förenligt med Sveriges nationella intressen, om det överensstämmer med den av riksdagen fastlagda utrikespolitiken.

Olof Palme är ovan vid kritik. Han har länge fått spela ostörd på den nationella och internationella arenan uppburen av det förtroendekapital också i utrikesfrågor som Per Albin och Erlander skaffade socialdemokratin. Den tiden är nu förbi. Verkligheten har förändrats och Sverige har ställts inför nya säkerhetspolitiska och ekonomiska utmaningar.

Sveriges utrikespolitik måste föras med fasthet och konsekvens. Grunden, alliansfrihet i fred syftande till neutralitet i krig, ligger fast. Samtidigt måste en konstruktiv diskussion kunna föras om våra relationer till såväl öst som väst, om vårt försvars styrka och innehåll, om en långsiktig Europapolitik, om en effektivare biståndspolitik. Den diskussionen är nödvändig för att Sverige också i framtiden skall få leva i fred och frihet. Den dialogen försummar socialdemokratin.